

kalla han för Lille Lars, en liten karl. Körde vi nerför Sallerupsvägen, du vet mitt för Klockaregården där var ju dåligt på den tiden. Och vagnen hälla. Så sa förvaltare Håkansson, han sa till far: Ola, Ola, det lutar, det lutar. – Ja, jag känner det, sa far. Så hälla det igen, så sa han: Ola, Ola, nu lutar det igen! – Ja denne gången var det inte jag, sa Lille Lars.

... en gammal bakugn som vi elda med, vi elda med torv. Och så tog vi in en hel del gröna kastanjer en gång och hotta in i spisen. Och rätt vad det var blev det en sjujäkla smäll i kakelugnen. Och Svensson, kallade di han för, han skulle hän och titta i spisen. Så fick han hela svärmen kastanjer om öronen på sej. Så tänkte jag, kakelugnen var sprucken på sidan, vi satt ju tio stycken i bänkar och så var där sådana där remmar som di har till. Jag hade knyckt ett paket krut ifrån far. Jag fylla hela rännan med krut och så var bänken mitt för kakelugnen. Så hade vi svavelstickor på den tiden, då fanns där inga andra. Jag satt överst. Satt vi och läste. en sticka. Sssshjhhh (ljud). Där blev ett sjujäkla rökmoln mitt för kakelugnen. Jösses! Där blev förhör och allt ja. Ja ugnen var ju sprucken och så. Vi fick två dagars tjänstledighet men där blev ny kakelugn.

Så satt, det var Amalias syster, hon satt mittför mej. Jag hade träskor på den tiden. Och jag Så brukade man sitta och hänga ute med stussen

Band 6

... och första gången jag hörde det så satt vi och väntade på han en kväll. Jag kunde så tydligt höra hur far han kom och gick upp på trappan och sparka snön av sig. Så skulle jag springa ut och öppna för far. Men där var ingen. Men så en kvart efter så kom han. varsel. /Hans: Märkte du det fler gånger?/ Sen blev vi vanda vid det så vi gick aldrig ut.

Så här uppe vid byn i min barndom där var en trollpacka, det var en käring som di trodde kunde häxa. Di kalla henne för Appalunan. Så en gång di grävde, ett stathus där uppe, så hitta di en hel ask med avklippta nagler och hår och alla möjliga sorters ingredienser. Det var Appalunans trollkonster. Och så hade di för sej hon for till Blåkulla. Och där var en man som gick till gården på sitt arbete och vi börja på den tiden redan vid fyratiden och traska. Och han hade fått syn på Appalunan, hon kom ridandes på sin kvast. Och hon skrek: Om du talar om detta för nån människa så ska du få men av det i hela ditt liv. Men han kunde inte bärga sej utan han prata om det. Och hans huvud det vreds så hakan satt emot axeln till han. Det pratade ju far många gånger om. /Hans: Vilket år var det här?/ Ja det var väl (tvekar) 1850 1818. Hon blev ju begravnen men hon gick igen. Och så var där prosten, det var Nibelius. Han kvällen skulle upp till graven. Så han läste, läste na ner i graven. Han slog na på skallen med bibeln och sa: Nu blir du där och kommer aldrig mer igen! Och sen blev hon borta. Men det är bara skrock. /Hans: Prästen som läste vid graven, vad hette han? / Det var Nibelius.

Så var där en bonde som ägde Oran. Och det var då den här Joakim Beck-Friis när han lurade alla bönderna på sina gårdar. Di var ju självägande di störste. Det hörde bara ett par hundra tunnland till Börringe då, enligt sägnen. Och den här bonden, han hette Magnusson, hanses son gick många år hos min far och arbete. Så prata han om att den här Jochum Beck-Friis han skulle vräka han. Så sa han han var så rik den här bonden, det var på Adolf Fredriks tid, så di hade di här kopparplåtarna, plador kallades di för. Så sa han: Jag har så gott om plador, sa han, så jag kan broa ifrån Oran och till Börringe. Så svara greven: Ja där du

lägger dina plador dit sätter jag bara några få rader. Ut ska du! Och det gick så långt att di såga bjälkarna av taket för han. Så måtte han ju flytta.

Och så den här Anders Magnusson han prata om den här skogsmannen. Han sa: Den kom många gånger in i stugan där di bodde och stod och hängde på spisen om vintrarna och värmdes sej. Och så den här Anders Magnusson han var stallpojke på Börringe. Han skulle rida med posten. Då hämta di posten i Anderslöv. Han red varje dag. Och så skulle han rida upp till jägmästare Sasse (?) på Ebbejö med hans post på kvällen. Det blev sent på natten när han kom där opp med posten. Och så sa han att när han kom förbi Bålet (?). Det ligger här uppe.... /Hans: På huvudvägen ifrån Håkanstorp mot Börringe till./ Och det fick sitt namn efter det att där hade varit två skraddargesällar som hade blivit oens och den ene slog ihjäl den andre med pressejärnet. Och sen så alla som kom där förbi di skulle kasta en kvist i en hög så där blev ett stort bål. /Hans: Varför gjorde dom detta?/ Di skulle inte gå igen. /Hans: Var det kvistar som bildade ett kors. Det var alltså en kristen symbol. Det var inget som levde kvar från hedentiden?/ Nä. Och så sa han att en kväll när han red från Ebbesjö en natt så kom där en liten grå man när han kom strax ovanom Ebbesjö och den följde han jämsides. Han växte och växte allt mer så till slut när han kom till Hästhagen där skogen slutar då var han lika stor som ett träd. Så gubben han svor och förbannade sej på att det var sanning.

Så var där en skogsvaktare som hette Åberg. Och han kom till Börringe en gång, det var på dagen. Och då stod där en gråklädd man som stod och fällde på en bok. Och han sa till han att han fick pallra sig därifrån. Nä han – Ja, då skjuter jag dej! På den tiden hade di flintlåsgevär och bössan klicka flera gånger. Så tog han upp sin kniv och skar ett kors på fängpannan. Och gubben gav sig fan på att fängkolen brände en hel aln över pannan. Så hörde han hur trädet föll Han hade gått en bit, han gick bort. Gick tillbaka igen. Nä där syntes ingenting.

Så var där en gång min far och farfar, farbror Johan, farbror Karl, korporal Borg och Björk, di hade varit ute och passat tjuvskyttar en natt. Det var klart månasken, annars gick di ju inte ut i mörke och passa tjuvskyttar. Gick de genom Hästahagen och där var ett alekärr, där var en som stod och högg på en al. Så sa far: Nu ska vi runt om kärret så ska vi min själ komma på nån. Och di stod där och di kunde höra – far prata om det många gånger – di kunde höra hur han fällde alen och kvista av han och tog han på axeln. Och han stöna när han gick och han gick emellan korporal Borg och far. Och di såg ingen! Så dan därefter gick far opp där. Ja där var deras spår men där var inte nåt i kärret som syntes. Det prata far om många gånger.

Där hemma där min farfar bodde, det var en sån där gammal korsvirkesstuga med klineväggar. Den var byggd under Görel Faddersdotters barndomstid. Så dog fars mor. Far var bara ung då, pojke, han låg i kammaren. Och han prata om att varenda kväll, det var på vintern, när han hade lagt sig så kom där alltid en in och stoppa om sängatäcket om han. Så hade di ju för sig att farfar kunde trolla. Ja han har en svartkonstbok med alla hanses bedrövligheter oppskrivna. Och där var alla sorters historier hur di skulle hade di fått för sej. Så skulle di stoppa in i bössepipan och skjuta honnör. Och därför alltid förr i tiden när jägarna gick in på ett ställe, så satt di alltid och hade bössan mellan benen, di slapp na aldrig ifrån sej. För annars häxa dom.

Så var där en gång där var en engelsk lord kom ner, det var under denne grevens farfars fars tid, det var länge sedan. Han hade aldrig skjutit nån dovhjort. Så skulle han skjuta en helskovel. Och där kom ju herrarna först och så farfar och klapparna. Så satte farfar sin käpp och så sa han: Här ska lorden bli, sa han till greven, här kommer min själ hjort. Och farfar satte käppen och hjorten kom och engelsmannen sköt han. Sen fick ju folket för sej att farfar kunde trolla. Men nu var där ju rådjursväxel där hjortarna brukade gå och det kände ju farfar till! Så det var ju lätt förklarar!

Där var en gammal jägare på Börringe jämsides med min släkt. Min släkt är kommen egentligen ifrån Danmark och följde med en som hette Beck som då hade Börringe. Han blev sen gift med en fröken Friis. Därför tog di namnet Beck-Friis med bindestreck emellan. Och di härstammar, Beck-Friisarna, ifrån jag tror det var Fredrik IV:s tid. För hanses syster, Hedvig Leonora tror jag hon hette, hon satt nitton år i blå tornet i Köpenhamn. Och han var rikshovmästare, den här Corfitz Ulfeldt, och så följde han med Karl X Gustav över till Sverige. Han förrådde sitt land då. Han följde med honom när han hade tågat över Bälten. Men så kunde han inte bärga sej utan så skulle han konspirera emot Karl X Gustav med. Så han blev landsflyktig, så han dog nere i Bayern eller Böhmen där. Och därför härstammar di så di har danskt kungligt blod i sig, Beck-Friisarna.

/Hans: Har det aldrig spökat ute på Börringe slott?/ Nä, det har man aldrig hört om. /Hans: Det är ju relativt vanligt på alla andra slott./ Ja det är vanligt. /Hans: Hur är det med Lindholmens slott?/ Ja det kan jag inte säj, för det har jag aldrig hört nåt om. Men så nu här vid Lindholmen, väster om gården där ligger en mosse, den kallas för Renamossen antagligen från den tiden det fanns ren. Och så Bastanäbben, eller Båstunäbben, där var en stenåldersboplats och den blev utgrävd i min tid av arkeologer ifrån Lund. Di bodde hemma hos far. Di grävde ut där, di hitta en massa fina flintsaker. Och så på andra sidan, strax intill Södra Lindved, där var också en gravplats. Där hitta di mynt också, mynt. Och så längre ner, där var kallas det. Och där hade di väl sina turneringar förr. /Hans: Var ligger ..?/ Det är där scoutstugan ligger, upptill sjön. Och så är där Munkaviken. Men så i min barndom då var där Karpadammen inne i Djurhagen. Där hade greven karp, det var fjällkarp, ja det var nån sorts variant. Där var två guldkarpar ibland dom. Men så di ut det och slapp riktiga karpar i. Och så längre uppe, utmed vägen, till höger om när man kör mot Börringe till, där hade di två dammar. Så reglerade di vattnet med nåt di kallade munkar som di satte ner. Det var brädeskivor som di kunde reglera vattnet med.

Men så vid Södra Börringe där hade di tre dammar, ja det har du sett när man tar ner till Skyttanäbben. Där var di. Och di skulle leverera fisk till klostret. Det var ju ett nunnekloster. Och så där på Börringe, den gamla längan som ligger upp mot kontoret, den gula längan, där har Sören Norrby bott en gång. Det var under Erik av Pommerns tid. Där bodde han när han var iland. Men han var i Visby också. Och sen så kom det till .., Karl X hade en oäkta son som hette Karl Karlsson som hade det. /Hans: Vem hade han den oäkta sonen med?/ Ja det vet jag min själ inte men han var greve, greve Karl Karlsson. Men den ätten är väl utdöd för jag kan inte hitta hann i adelskalendern. Och sen så köpte Beck-Friisarna Börringe. Och det var ju redan på Macleans tid. Men di blev inte grevliga förrän 1775, förut var di friherrar.

/Hans: Är där inte några sägner om skatter som är nedgrävda?/ Så var där på Vidarp. Där bodde någon som hette Jens Knutsson. Och varenda natt så var där en gammal gubbe och en käring som gick igen där. Det var en gammal gård. Och det slutade alltid nere i stallet. Och så på den tiden låg drängen i stallkammaren. Där var ju inte någon eldstad utan dörren stod ju öppen så att värmen kunde komma in från kreaturen. Och så en natt så Långa Hanna. Käringen och gubben di hade plockat upp stenarna i stallet och en stor kopparkel full med pengar. Om morgonen när gubben kom ner så stod kopparkelen på golvet och drängen var försvunnen. Så många år efter så kom där brev till han, Jens Knutsson, om han ville köra upp till Eslöv så skulle han få så många brädor som han kunde lässa på ett lass. Så hade han timmerhandlare. Han hade tagit skatten. /Hans: Pengabacken har väl fått sitt namn av att de hittade pengarna?/ Ja, där var en riktig stenbro som skatten hade varit lagd i. Och di blev förmögna di som hade det stället. /Hans: Var tog dom vägen sen?/ Ja, det kan jag inte säj var di tog vägen för det var väl i seklets början, i början av 1800-talet. Jaha.

/Hans: Där var väl en jude en gång som också blev ihjälslagen där ute?/ Ja, så var där en jude som hette Abraham. Han hade gått omkring i många herrans år

och handlat här. Men så skulle han resa över, han var polsk jude. Så gick och tog
ajö med alla sina gamle kunder innan han reste. Så var där en fiskare som bodde
nere vid Fjällfotasjö, Sven Karlsson hette han. Så var han där. Och sen gick han
över till nästa gård, jag vill inte nämna nåna namn för så lever ju ättlingarna
ännu. /Hans: Du får säga namnet i alla fall./ Han hette Lindström. Och det var
det sista stället han kom till. Och där var ju inte efterlysningar på den tiden och
sådant. Och hans egen bror, Lindströms bror, han svara: Han ligger ner i
.....viken i en torrgrav där. Och di var förmögna sen.

Så var där en skolkamrat till mig. Och han växte ju upp, han hette Frans Borg.
Han hade varit i Bökeberg och dansat en kväll. Och när han då kom förbi
.....vik så stod en gammal käring, hon var död sen många år, hon stod där.
Hon hade en schal på sej. Hon stod där nere vid vägen. Och Frans han sa: Go
kväll! Han kände inte igen käringen strax. Och så sa Frans: (härmar) Jag skala,
jag skala, jag skala så in i helvete och käringen var efter mej! Hon hade en stock
..... trä och det small och det small. Och där spöka det på nätterna. Di kunde
höra. Där var en drängapåg som hette August Persson, han tjänste där som dräng,
han sa: Där var fantamej om nätterna.

/Hans: Den här juden där, var var den där Hulaviken?/ Det var där nere, alltså
till höger om vägen om man kommer, ja här nedanom Stavik. /Hans: I
mossarna?/ Ja, där var ju stora mossar förr ute. /Hans: Är det det som ligger till
höger om vägen när man åker mot Bökeberg?/ Ja. Där ligger ett dike ner ifrån
vägen, mitt förljung som det kallas, på andra sidan vägen. Så hela
det stråket emot Oran till det kallas för Hulaviken.

/Hans: Var där inte en sägen om Margaretas skatt, drottning Margareta?/ Jo.
Vi hade en gammal inspektör som hette Tingbergh. Han grävde efter skatten,
han grävde i Furet, han grävde uppe i Håkanstorpsskogen i Tingbergs
backe och där kan man se ännu hans groper. Likaså nere ilyckan. Så kom
han en dag, träffa han far: Ola, nu har jag snart hittat skatten! För ser du där
uppe i backen (det var det vi kallade för Tingbergs backe sen), så satt där en

svart fågel i ett träd. Och det var en and för han sa: Jag är så arg, jag är så arg. Så var det kråkor som satt där och gol! Och han hittade aldrig sin skatt. Tingbergh!
/Hans: Vilket år var det?/ Det var väl nån gång på 1890-talet. För jag minns gott och väl gubben, han bodde på Ebbesjö sen.

/Hans: Hjortaportarna?!/ Ja det var där vid Herrevads slott (?). Men där var ju samma sägen om dom nere vid Trelleborg. /Hans: Jag har för mig att det finns två sägner, en att det ska vara Trelleborgs kopparport och nånting med nån vakt../ Jo du förstår att sägnen säger att di skulle ta två vita kalvar. Och di fick inte dricka en droppe vatten. /Hans: Det skulle alltså var två vita kalvar, tvillingkalvar?! Ja och så hade di två kalvar. Och di fick inte utan söt mjölk att dricka. Di växte upp och, ja di fick ju annan föda med men di fick inte annat än mjölk att dricka, söt mjölk. Så en gång tösen som passa dom hon skulle gå ner med sina spannar och ge desse här kalvarna. Och då kom där en liten grå gubbe och prata med henne och förvilla tösen. Och han sparka till spannen. och han reste han opp så han blev full. Och så tösen, hon slog vatten i mjölken. Och så skulle portarna, di hade för där är ju vattnet klart. Och di spände för dom och drog upp dom. När dom var nära land.så föll den ene kalven. Så hörde di en röst som sa: Nu stöp vannkalven! Sen sjönk di ner i sjön igen och sen har di aldrig hittat dom. /Hans: Hur fick dom reda på att dom skulle ha just två vita tvillingkalvar?/ Ja, det var väl genom nån trollkunnig.

Men så ska vi prata om skrock. Där var en gammal käring di kalla för Långa Hanna. Hon var nabo med far. Så kom far och jag ut, vi skulle gå på jakt. Och käringen hon kom ut på gården. Och far han: Vad i helvete! Gå du in till dig, käringafan! Kom ihåg att när du ser mig gå hemmaifrån så visar du dig inte! Så kunde man se ibland hur Långa Hanna hon stack fram huvudet och tittade om Fogelberg var i antågande. Då vågade hon sej inte ut. Så hade hon en syster, hon hette Långa Kerstin, hon var bryggaska på Börringe. Så var jag inne hos greven för jag var där inne varje morgon mellan åtta och nio och pratade

med han. Ibland gick han ut på jakt, det var de flesta gångerna. Den dan så skulle han på jakt. Och jag fick ett brev med jag skulle ha upp till prästen, prosten Wessberg. Det la jag på betjäntkammaren. Och när jag kom ner emot smedjan till så kom jag till att tänka på jag har ju glömt brevet. Så jag körde tillbaka igen. Och enligt skrock ska en jägare aldrig gå tillbaka. Och möter han en katt så ska han spotta tre gånger efter han enligt skrock. Ja, och så körde jag av. Så mötte jag Långa Kerstin och Johanna Häck neremot möllehuset. De gick bakom en manglekorg med linne i, de skulle ner och mangla. När jag kom där upp till Gistorp, jag skulle skjuta kaniner, jag kom dit halv elva. Och då klockan var halv två hade jag skjutit trettio två skott och fått två kaniner. Jag kunde inte ramma en kanin en sin gång som satt! Och så dan därpå körde jag ut halv fem. Klockan halv åtta hade jag skjutit femton kaniner i femton skott. Så skulle vi ut och skjuta dovhjort. Greven skulle ovillkorligen ha en dovhjort. Så sa han till mej: Ja nu kan du och Holmgren köra medkärran ner till Björneborg så kommer jag i bilen. Ja. Och så mötte vi Långa Kerstin på vägen bakom Möllehuset. Så sa jag till Holmgren: Ja, nu kan vi lika så väl köra hem igen för här blir inte nåt idag. – A, säger Fogelberg det. – Ja. Men så kom greven och så körde vi ner. Kom vi till Gallebjär. Nu är väl att märka att greven var en säker kulskytt som sällan sköt bom. Och då vi då kom till Gallebjär så stod på sjuttiofem meter en vit spetshjort. – Nu är min själ dagen räddad, sa greven. Han steg av kärran och tog stöd, han brukade skjuta med stöd ifrån sätet. Pang! Hjorten vispa på rumpan och så bar det iväg. Tänkte jag att detta börjar bra! Kom vi ner till Tre.....sten. Där sköt han bom på en. Kom vi till mellersta Lerskog. Där sköt han bom på en. Så kom vi till Där sköt han bom på en. Sen körde vi. Där var fem dovhjortar helskovel och väl att märka vi sköt aldrig helskovel. Di var i en flock och di gick upp i ett litet grane, stod inte mer än en femtio sextio meter ifrån vägen. Och greven kunde inte se dom. Så såg jag en fläck på hjortahalsen, så stor som min hand. Så sa jag: Där står en helskovel oppe, jag kan se halsen på han. – Ja, jag kan min själ inte se han, sa

han, skjut du. Jag hoppade av kärran, så hade jag en studsare med snälltryck på som man smällde av det bakersta trycket sen behövde man aldrig så litet röra på fingret så gick skottet. Och när jag gick av kärran och smällde av, tryckte på det bakersta trycket, så kom jag till att ta på det främsta med så skottet gick rätt i vädret. – Fick du han? Fick du han? sa greven. – Nä, det blev rent bom. – Nä nä min själ, du brukar ju aldrig skjuta bom! – Nä det blev rent bom. – Ja vi ska gå upp och se för där är min själ blodspår. Jag visste ju att skottet hade gått rätt i vädret. Ja så gick vi upp och titta. Nä. Ja nu ska jag min själ ner och äta lunch hos Nordin. Och där togs tre snapsar till lunchen. Och när vi så körde därifrån så sa jag till Holmgren: Nå, hör du Holmgren, hade jag inte rätt? – Jo det hade.... – Vad var det? sa greven. Så måtte jag prata om hela mitt lidandes historia för han. Ja, kom vi opp till prästaskogen. Där stod en bock en femtio meter opp. Det small och den han sprang värre än hin. Kom vi längre opp i backen så hade han stannat där så sa jag: Där står han igen. Och den ramma han. Så sa jag: Guskelov och tack, greven, nu har vi fått håll på eländet. Så körde vi ner i Håkanstorpsskogen. Och där låg en till höger. Och så låg där en kalv till vänster. Så sa jag till greven: Nu ligger till höger och kalven till vänster. – Nä nä min själ, nä tvärtom. – Nä det är det inte. Pang! Och vände benen i vädret och kalven sprang. Ja så sköt jag kalven. – Nu kör vi min själ hem, sa greven, för det var en satans dag. Jaa.

..... där min farfar bodde, där i gamla tider där var en jägare som di kallade för Ljung Jägare. Och farfar han svor på sin själ han hade mött han många gånger på gården. På den tiden hade jägaren gula sämskinnsbyxor och vita strumpor. stövlar eller lågskor. Och så hade di lång vadmalsrock, grön. Och han hade mött han många gånger och han hade två hundar med sig. Det pratade far om många gånger för mej.

Jo, så var där på den tiden, när inte gubbarna kunde gå längre, di blev utgamla, så skulle di ner i trädgården hos en trädgårdsmästare som hette Eriksson. Gick där och grävde och krattade lite vad di kunde. Di var ju så gamla och uppslitna

så hakan och knäna di möttes på dom. Nu var detta nån gång på, ja, 80-talet, slutet av 80-talet. Så var där en bonde på Södra Börringe, Jeppa Karlsson, han hade kommit i dåliga affärer så han måtte gå ifrån gården. Så kom han ner till Börringe, så skulle han gå i trädgården hos Eriksson, trädgårdsmästaren. Och Jeppa var en stor och karl. Så stod di och grävde. Jeppa han vände bara upp och ner på spadtagen, tog inga gräsrötter och plockade upp. Kom Eriksson, han var upplänning, så sa han: Ja, Jeppa Karlsson ska buga sig ner och plocka upp gräsrötterna. Jeppa svarade inte. Han sa till han tre gånger. Nä. Dan därpå kom Eriksson, så sa han: Jeppa Karlsson ska gå upp till greven. Det var denne grevens farfars far. Så var där en bokhållare som hette Åkerman, han prata om det för far sen. Så kom Jeppa Karlsson in, så stannade han vid dörren, så sa han: Go morron, nådig herr greve. (Dom skulle titulera dom nådig herr greve och nådig fru grevinna.) – Jag har hört att Jeppa Karlsson inte vill buga sig ner och plocka upp gräsrötterna, sa greven. – Det kan jag min gud och själ inte, nådig herr greve. – Varför det, di andre gubbarna kan ju. – Jag ska fantamej säga nådig herr greve en sak att di är fan ska ta mej vusta till det för di var så gamla så hakan och knäna gick ihop när di gick. – Ja, Jeppa Karlsson får gå till Ola. Det var min far. Sen gick han där i skogen i många år.

Där var en gammal gubbe som hette Anders Magnusson, ja det var han som härstammade från Oran. Han gick också hos far. Så hade han en dotter som hette Sofia, jämnårig med mej. Hon blev gift med gårdsdrängen på Belstorp (?) som hette Svensson. Så sa gubben, di kallade han för Blaren alltid, så sa han: Min svärson, Svensson, det är jävulen och i min själ en bold karl. Han kan göra alla sorters snickeriarbeten på Belstorp. Han gör torpelar med! (Skrattar) för Anders Magnusson..... han skulle göra torpelar! Det högg dom ju ur trät.

/Hans: Vilka människor var det som höll till i skomakarens hus och när var det byggt ungefär?/ Ja, det är min själ gammalt. Och där bodde Amalias farfar, han kom ifrån Pommern. Möller hette han. Di kallade han alltid för Nödig. Och så gifte han sej me fårachefens dotter. För där var ju stort schäferi där. Han hette

Klogh men det är ändrat till Klow på gravstenen. /Hans: Vad hette hon?/ Hon hette Klogh, Mor Klogh kallade di henne. Ja där hade man sina fröjder. Möller han var ju jägare, föreställde han. /Hans: Var han son till den här.../ Ja han var son till han. Han föreställde ju att han var jägare, men det var inte titt han rammade nåt. Och far han skällde ut han var gång han sköt bom. Så hade han en son som hette Johan och han och jag var själafränder och kumpaner på allt, både ont och gott. Så hade Johan gjort en sådan här pilabössa vi kalla det med en lång stoppenål i pilen. Där var en jäkla grann tocke gråspräcklig, den stod på ett staket där var och gol, han var så och flaxa med vingarna. Så sa jag till Johan: Kan du ramma han? – Ja min själ kan jag så. Och Johan han ladda sin bössa och precis som tocken han slog med vingarna och gol så sköt Johan. Han sköt han precis under vingen. Tocken han damp ju ner. – Kors i jesu namn, sa Johan, vad ska jag ta mej till?! Nu får jag pryl av far! – A det är inte farligt. Jag ska klara skivan. Jag fick tocken in under blusen och drog ner till grannbrunnen vid Och där plockade jag en massa fjär av tocken och så krossade jag huvet med en sten. Och så bar det av upp till skomakare Möller. Han satt på verkstan. – God dag, farbror Möller. – Ja vad är det? – Höken har tagit er tocke. Han ligger här nere vid brunnen. – För fan gå inte dit, sa Möller. Han var in efter sitt muskedunder och sen satt han och passade höken en hel eftermiddag. Men Johan räddade stjärten. Ja vi hade många jäkelskap.

/Hans: Orehäxan som höll till vid Brunnarna där, vid Orekällorna./ Orekällan det är en källa som rände opp av sej själv, en naturkälla. Och där var en gammal gubbe, Anders Eskilsson, han skulle gå ifrån gården två gånger om dagen och hämta två koppar Men sen så blev den stensatt och di hade inget annat dryckesvatten hemma utan måtte gå och hämta. /Hans: Det finns ännu./ Ja, men nu är hon igenslammad men sen blev den stensatt. Och jag glömmer min själ aldrig en gång när den pigan som hette Celia hon gick ner sej, jag var ju liten. Och när vi kom dit, där var en tjugofemöring och flöt på vattnet. Kan du förklara det? /Hans: När var det? Vilket år ungefär?/ Ja det var, jag var

väl en tio tolv år, 1892 nåt sånt. /Hans: Var den lika stor som en tjugofemöring är nu?/ Ja. /Hans: Det går ju att förklara./ Ja men den flöt på vattnet. Det var en stor slant på den tiden. Ja.

/Hans: Vilka på morfars sida har varit jägare och hur långt tillbaka?/ Ja, enligt sägnen skulle vi ha följt med Beck ifrån Danmark när han flytta. Di kan följa oss i kyrkoböckerna till 1798 till att de nya kyrkoböckerna kom för nu är di gamle kyrkoböckerna i arkivet i Lund. Vi har ju den gamta stamtavlan ifrån 1778 här, den har Marianne. Och så var där min farfar, farfars far gamle Johannes. Han var en väldig charmör, han hade ungar litt här och där. Men så Bosjökloster, di Fogelbergarna därifrån di härstammar från den gubben. Den grenen som är nu på Sövdeborg.

/Hans: Hur var grevens och grevinnans ställning i förhållande till övriga folket? Alltså vilka klasser fanns det? Betjänter .../ Ja, betjänten och jägaren det var nummer ett, en klass för sej. Far var gårdsjägare, det var jag med. Men farbror Johan han var ju bara skogsvaktare. /Hans: Arrendatorerna fick de ta speciella arbeten vissa dagar?/ Ja, vi hade hoveri på Börringe på min tid. /Hans: Hur länge fanns hoveriet?/ Ja det tog slut 1901 när Börringes huvudgård blev bortarrenderad till Beckman. Jag minns när det ringde till arbete klockan fem om mornarna och di gick där till halv nio om kvällarna under hösten. /Hans: Hur stor var betalningen?/ Ja di hade hundra kronor om året och stat. Det var ju mjölk och säd och sådant. Och så lin och så fick de sätta potatis. Di hade vissa tunnor di fick sätta då gratis på gården. Och di klagade ju inte. /Hans: Kunde greven utdöma straff på undersåtarna?/ Det gick ju bort. Men så var där gamle lafogden Jönsson, vi har den där soffan där nere, han var lafogde där. Och jag har själv sett fyrtio huggare i arbete när di högg med lie. Som man gjorde vid Ebbesjö, den länge vången som är ovanom trädgården. Ja så var där gårdsdrängen han hugg före och nar han hugg det sista taget uppe vid kanten så hugg den siste mannen in. Så stor arbetsstyrka. Så var där en som meja, med hästen och räfsa och så var där två till att binda

efter dom och så var där en del som gick och drog ihop och satte opp
.....arna. Men på den gamla tiden så red han, lafogden, ner och så hade han
en lång ridpiska med kort skaft men en jävla lång snärt på över axeln. Och var
där då nån som inte passa han, så klippte han till med den. /Hans: Hur
emot 1900-talet?/ Ja detta här var ju på 50- eller 40-talet när den här Jönsson var
där. /Hans: Alltså 1800- / Ja. Så var där nån som skulle göra
två dar och nån skulle göra tre och nån skulle göra en vecka. Men så slog di sej
ihopa så di lejde en karl till att göra dagsverken. Di hade en tvärsäck som di
kalla den, en linnepåse som di bar över axeln och där hade di fläsk och bröd till
hela veckan. Och så hade di en smöräska di kalla. Det var en sorts historia med
lock på som di hade smör och flott i. Och så var där sex dubbelsängar nere i
stallkammaren. Di som då hade långt att gå så låg di där om nätterna. Men di
ringde ut klockan fem om sommarmornarna. Di hade betalt.

Där min farbror bodde det var ju byggt av Görel Faddersdotter Sparre och hon
var ju nån gång på 1500-talet. Och där står där hemma det där stora
påronaträdet, där oppe vid hundagården. Det är planterat på den tiden. Och di
fruktaträna som var satta under hennes tid di var så gamla så till slut var di helt
håltomma. Och så var där ett äpplaträd, ja det välte ju Åman och det hade
..... Ja det var ju inte skogskrabbor som di säger, men det var en helt annan
sort som var större och syrligare. Och så där farfars gamla hus där var en länga
då. Det var med klineväggar och korsvirke. Så var där först en farstu och sen var
där en stor bro (?) med tegelgrund och så var där en liten kammare. Och så var
där en öppen ugn. Köket där var inte ljust Så var där bakarugn. Den gick
..... baka där. Och så hade di ingen spis utan di elda där på en trefot di
kallar. Och så tvärs över där var en liten spisskammare. Ja milda Jesus när man
tänker på spisskammarfönstret Och jag hade slagit ihjäl en
snok. Jag kom förbi där. Där stod mjölkafatet. Det passade ju bra att stoppa
snoken ner där! Men det fick jag ju bittert umgälla! Jaa. Jo så var där fårahus,
för farfar hade får. Där hade han sina får på vintern. Så var di på bete sina

ängar. Och så hugg di dom. Så var där gamle Lindström (Lundkvist?). Han var dragon, han bodde där nere där nu Fritz har bott, ja där nu Alfred Persson bodde. Där bodde han. Di skulle hjälpa farfar att hösta. Så var där en holmejda som di stack upp höet på och så bar di det på bår di läste på. Så blev där ett fasligt gille efter. Lundkvist han var klädd i långt skägg och så bjöd farfar på cigarr, det var väl en tvåöres havanna antagligen. Gubben var ju full och Lindström satte fyr på skägget på gubben. Han blev svart som en sotare och hela skägget gick. Jaa.

Så ska du få höra. Det var det året far dog, på vintern.

Band 7

/Hans: Hur gjorde ni, sköt ni gäddor och sånt där förr?/ Jösses ja. Det var grevens hobby. /Hans: Med greven menar morfar alltså den förre greven?/ Ja. /Hans: Vad hette han egentligen? Corfitz?/ Corfitz ja. Så när gäddan lekte så fick man stå och vänta på dom så dom rörde sej, så gick det. Så fick man gå så försiktigt ut. Och man fick aldrig gå för dom bet ju mest i solsken. Och så fick man gå så man hade skuggan framför dom. Och så hade jag byggt ett utsiktstorn till greven nere vid Munkaviken. Så där satt han och passa den sidan. Och så gick jag vid Borrásidan. Och så när han då fick syn på några gäddor så gick han i. Börja vi halv ett och så klockan tre så körde han hem. En gång sköt han tjugotre gäddor på tre kvart. Och han tog aldrig mer än en gädda, så jag fick allt det andra. Jag dela ut gäddor på kors och på tvärs. Och han skulle bara ha en gädda på fyra kilo varje gång. /Hans: Det var gott om gäddor då?/ Ja det var där. Den största gäddan jag har skjutit den vägde nåt över tolv kilo. Och den kunde